

által kívánt törvényes szabályozásra.

A tárgyalás alatt levő biztosítási törvénytervezet úgy látszik ennek az anomáliának teljes tudatában készült is el, mert 85. és 86. §-ai a kérdést kielégítően rendezik.

A 85. § szerint a biztosított, amennyiben a szerződésről tudott, csak akkor felel a díjért, ha az adásvételi szerződésben a biztosítást kifejezetten átvette, ha pedig a fennálló szerződésről nem volt tudomása, úgy a 86. § szerint módjában van a szerződést a tudásrajutástól számított 30 napos felmondással megszüntetni.

Remélhetőleg a Tervezetnek ebből az intézkedéséből rövidesen törvény lesz és ezzel a biztosítási szerződés teljesen el fogja veszíteni azt a veszélyes jellegét, hogy adott esetben a törvény hiányosságánál fogva, *mint ius in re terheljen olyan felet, akiben a szerződéskötési consensus teljesen hiányzik.*

Dr. Fonyó György

Kizárás vagy felszámolás. Egyik kollégánkat a mi nap némileg elkalandozó előadásában, miközben többször a Kúria állandó gyakorlatára hivatkozott, azzal szakította félbe a tanács elnöke, hogy kérem, ügyvéd úr, a Kúriának nincs állandó, csak változó gyakorlata.

Ezen véleményt élénken megcáfolja a Kúria egyik utóbbi, C. IV. 5648/1929. sz. ítélete, amely midőn kimondja, hogy „amint a társzag kilépése esetén is a társaság csak akkor maradhat fenn, ha a kilépő tagon felül annak legalább még két tagja marad, *úgy valamelyik társzag személyében beállott fontos okból e társzag kizárása is csak abban az esetben foghat helyet, ha a társaságnak a kizárt tagon felül legalább még két tagja van.*“ A kir. Kúriának a kizárás kérdésében folytatott évtizedes és állandó gyakorlatát erősíti meg. Így már K. 630.900.

Mint hogy ezúttal csak a kizárás kérdésével kívánunk foglalkozni, csupán megemlítjük, hogy a fentidézett döntésnek a két tag egyikének kilépése esetére vonatkozó része — úgy tetszik — a Kt. 15. §. 3. bekezdését sérti.

A kizárás tekintetében folytatott és jelenleg is fennálló gyakorlat tekintélyes helyről bírálóban részesült, így Vályi: Magyar cégjog 170. old. Annak igazolására, hogy a kizárás tilalma, tehát a társaság felszámolásának megkövetelése a felek között igazságtalan lehet, elegendő Nagy Ferenc példájára hivatkozni (Magy. keresk. jog I. 303 old.), midőn a kizárandó tag, aki alig járult valamivel a társasághoz — esetleg egy régóta fennálló üzletbe lépett — tetemes visszaéléseket követ el.

Ilyenkor helyesebb volna a csendes társaságról szóló 1930. V. t.-c. 120. §-ának analógiájára kimondani,

hogy a Kt. 100., illetve 103. §-ai esetében a vétkes társ, ha a méltányosság így kívánja, nem követelhet felszámolást, hanem csupán a Kt. 105. és 106. §-ainak megfelelő végkiegyenlítést kap, úgy, mintha a társaságból kilépett volna.

Ennek az elvnek az alkalmazása, még ha a csendes társaságot nem tekintjük is társaságnak, annál kevésbé ütközhetik legyőzhetetlen elméleti nehézségbe, mert a német H. G. B. 142. §-a hasonló szabályozást tartalmaz. „Sind nur zwei Gesellschafter vorhanden, so kann, wenn in der Person des einen von ihnen die Voraussetzungen vorliegen, unter welchen bei einer grösseren Zahl von Gesellschaftern seine Ausschliessung aus der Gesellschaft zulässig sein würde, der andere Gesellschafter auf seinen Antrag von gerichte für berechtigt erklärt werden, das Geschäft ohne Liquidation mit Aktiven und Passiven zu übernehmen.“

A mai nehéz gazdasági viszonyok ennek a problémának különös aktualitást kölcsönöznek, mert minden egyes vállalat fennmaradása néhány existenciát jelent. Az általános gazdasági viszonyokat pedig legfelsőbb bíróságunk mindig, így pl. az ingatlan tulajdonközösség megszüntetésénél, bölcsen mérlegelte; helytelennek véljük tehát tisztán dogmatikai okból életképes vállalatokat felszámoltatni.

Dr. Kronstein András.

Közjog ellenes jogszabályszaporítások. Just est norma agendi. Ahhoz azonban, hogy a jogszabályok tényleg normái legyenek cselekvéseinknek, elsősorban az szükséges, hogy a jogszabályokat az állampolgárok ismerjék, másodsor pedig ha ismerik, hogy az a meggyőződés éljen bennük, hogy ehhez a jogszabályhoz azért kell alkalmazkodni, mert ezt a jogszabályt az a hatalom bocsájtja közre, amely hatalmat a közjogi jogszabályok jogszabály alkotásra feljogosítottak. Hiába írjuk elő, hogy az ignorantia juris semper nocet ha a jogszabályt a közönség nem ismeri, ha az nem mehet át a köztudatba és nem lehet igazi normája cselekvéseinknek.

A Kúria elnöke, a Budapesti Ügyvédi Kamara jelentése hiába hangoztatják, hogy a jogszabályok szertelen szaporítása jogbizonytalanságot teremt, és hiába hangoztatjuk, hogy a jogszabályok inflációja természetsszerűleg jogszabályok értékének devalválódását vonják maga után, nap-nap után nemcsak új törvények látnak napvilágot, hanem rendelet-rendeletre jelenik meg.

Ha a fentebb említett magasabb szempontoknál fogva veszélyesnek kell tartanunk általában véve az